

Plan van aanpak onderzoek Subsidiebeleid in 2022

Vastgesteld door de RMB op 8 juli 2022

Inleiding

De RMB heeft het onderzoek Subsidiebeleid aangekondigd in het Jaarplan 2022, dat in februari 2022 is aangeboden aan de gemeenteraden. In overeenstemming met het onderzoeksprotocol stuurt de RMB per onderzoek een onderzoeksopzet ter kennisname aan de gemeenteraden.

Selectie onderzoek Subsidiebeleid

Veel gemeenten kampen met financiële problemen die – deels - veroorzaakt worden door de uitbreiding van taken die door de rijksoverheid aan gemeenten is opgelegd. Gemeenten hebben weinig beleidsvrijheid om in die taken te schrappen. Subsidiebeleid is een onderwerp waar gemeenten autonome keuzes kunnen maken om uitgaven te beperken. Zij kunnen subsidies naar goeddunken inkrimpen of uitbreiden. Dergelijke besluiten zouden idealiter gebaseerd moeten zijn op de bewezen maatschappelijke effectiviteit van verstrekte subsidies.

Doel RMB-onderzoek

De RMB wil nagaan of gemeenten eisen stellen aan de resultaten die met subsidies bereikt moeten worden, bijvoorbeeld in de vorm van een voor de aanbesteding opgesteld programma van eisen passend in het beleid van de gemeenten. Dit onderzoeksvorstel bekijkt of en, zo ja hoe, de gemeenten de effecten van verstrekte subsidies inschatten en daarover rapporteren aan de raad.

Een volgend doel is na te gaan of de gemeente ook daadwerkelijk nagaat of deze resultaten bereikt worden, bijvoorbeeld door informatie over deze resultaten van de gesubsidieerde instellingen te vragen. Daarbij gaan we ook na op welke wijze de gemeente feedback geeft aan de instellingen over de bereikte resultaten en deze resultaten meeweegt bij nieuwe, subsidierondes.

Tenslotte zal de RMB nagaan welke informatie over deze zaken de raad bereikt.

Afbakening onderzoek Subsidiebeleid

Dit onderzoek richt zich op de *directe* subsidieverstrekking door gemeenten. Het gaat daarbij om de grotere subsidieregelingen binnen de beleidsvelden zorg en welzijn, onderwijs en sport. Men kan hierbij denken aan bedragen groter dan 50.000 euro per jaar.

Wat niet onder dit onderzoek valt:

- Indirecte subsidies, bijvoorbeeld bij de verhuur van sportvelden of ontmoetingsruimten.
- Subsidieverwerving door de gemeente (bijvoorbeeld bij de EU) is geen onderdeel van dit onderzoek. Subsidieverwerving is overigens wel een activiteit die tot een verlichting

van budgettaire problemen voor de gemeenten zou kunnen leiden. Subsidieverwerving kan daarom wellicht onderwerp van een toekomstig onderzoek zijn.

Vraagstelling RMB-onderzoek

De onderzoeksvragen zijn:

1. Na te gaan of de gemeenten aan de gesubsidieerde instellingen eisen stellen over de te bereiken resultaten met de subsidies;
2. Na te gaan of de gemeenten informatie over deze resultaten van de subsidieontvangers ontvangen en/of daarom vragen;
3. Na te gaan op welke wijze de gemeenten feedback geven aan de gesubsidieerde instellingen over de bereikte resultaten, en of deze resultaten, indien bekend, de omvang van de subsidies mede bepalen;
4. Na te gaan welke informatie over deze zaken de raad bereikt.

Aanpak onderzoek Subsidiebeleid

De eerste stap is een inventarisatie van de grotere subsidies in de gemeenten.

De tweede stap is de selectie van een aantal gesubsidieerde instellingen als objecten van onderzoek. Hierbij kan wellicht ook input van de raden verkregen worden.

De derde stap is dan om na te gaan of er zicht is op de door de gemeente gestelde eisen/voorwaarden, de wijze waarop de geselecteerde gesubsidieerde instellingen de subsidies hebben ingezet, tot welke resultaten dat heeft geleid en wat daar dan weer de maatschappelijke effecten van waren. Ook zal nagegaan worden op welke wijze de inzet van de gesubsidieerde instellingen, de resultaten en effecten inzichtelijk zijn gemaakt voor de gemeenteraad.

Bij de derde stap zal per geselecteerde subsidieontvanger de gehele uitvoeringscyclus voor subsidies worden doorlopen van openstelling via toekenning naar verantwoording.

Ook de informatieverstrekking aan de raad tijdens al deze fasen zal worden bestudeerd.

Hoor en Wederhoor

Bij het rapport zal de RMB zowel ambtelijk als bestuurlijk wederhoor toepassen, waarbij B&W wordt gevraagd een reactie te geven op de conclusies en aanbevelingen van de RMB.

Rapportage aan de raden

De RMB rapporteert in het eerste kwartaal van 2023 aan de raden Dongen, Goirle, Hilvarenbeek en Loon op Zand.